

Adenotomie – odstranění zbytnělé nosní mandle

Adenoidní vegetace je zbytnění nosohltanové mandle.

Nosní mandle je společně s patrovými mandlemi a jazykovou mandlí součástí Waldayerova lymfatického okruhu a podílí se na tvorbě imunity. Po narození bývá nosní mandle nezvětšena, své maximální velikosti dosahuje mezi 3 –5. rokem života, poté se pozvolna zmenšuje a po pubertě mizí. V dospělosti je vzácná.

Nosní mandle je uložena v nosohltanové klenbě a nečiní obtíže, pokud není zbytnělá nebo bakteriálně osídlená. Děti se zvětšenou nosní mandlí dýchají otevřenými ústy, v noci chrápou, neklidně spí, mají stále rýmu, často trpí opakovanými záněty středouší, mívají záněty vedlejších nosních dutin a opakované respirační infekty. Neprospívají, časté je u nich noční pomočování. Dítě se zbytnělou nosní mandlí huhňá. Pro špatné dýchání nosem mohou vzniknout i změny postavení hrudníku a vadné držení těla. V takovémto případě je indikováno její odstranění – adenotomie.

Její funkce je nahraditelná, odstranění nosní mandle nemá vliv na imunitní systém organismu.

Při problémech s nosní mandlí je její odstranění - adenotomie - první léčebnou alternativou.

Léčebnou alternativou může být konzervativní léčba respiračních infekcí antibiotiky, léčba imunomodulační nebo klimatická, aplikace nasálních kortikosteroidů na nosní sliznici u dětí starších 4 let. Pokud však nemá efekt, je chirurgická léčba jediným řešením.

Operační výkon se provádí za hospitalizace v celkové anestezii s intubací. Po odtažení měkkého patra se odstraňuje tkáň nosní mandle pomocí kyrety za kontroly optikou. Krvácení je stavěno tampony nebo elektrokoagulací. Získaná tkáň je vždy odeslána k histologickému vyšetření k potvrzení diagnózy nosní mandle a vyloučení jiného, např. nádorového onemocnění.

V pooperačním průběhu sledujeme, zda dítě nekrvácí, zřídka podáváme léky proti bolesti, 1. - 2. den po výkonu je dítě po kontrole lékařem propuštěno do domácího ošetřování. Doporučujeme tělesný klid 7 dnů, nekoupat v teplé vodě, týden pobyt mimo dětský kolektiv, první 3 dny po výkonu měkkou neдрáždivou stravu. Po dobu prvního týdne po výkonu je možné kapat do nosu 3x denně nosní kapky, nesmrkat.

V případě krvácení z nosu nebo úst nebo zvracení natrávené krve je nutná neodkladná kontrola na ORL oddělení. Ranná plocha po adenotomii se v nosohltanu zhojí do 10-14 dnů, po zhojení nemá dítě žádná zdravotní omezení.